

Rådsmøte nr. 1/2023

Dato: 06.12.2022, klokken 10.00 – 11.45.

Sted: LO

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	<i>Vedtak</i>
Sak B	Godkjenning av dagsorden	<i>Vedtak</i>
Sak C	Referat fra rådsmøte	<i>Vedtak</i>
	Saksdokumenter:	
	1. Protokoll fra rådsmøte 06.12.2022	

Ordinære saker

Start	Slutt	Totalt	Saksnr.	Tittel	Sakstype
10:00	10:03	00:03		Velkommen og godkjenning av saker	
10:03	10:23	00:20	V-01	Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler	<i>Vedtak</i>
10:23	10:28	00:05	O-02	Regnskap 2022	<i>Orientering</i>
10:28	10:38	00:10	O-03	Rådets arbeid 2022	<i>Orientering</i>
10:38	10:48	00:10	O-04	Landsorganisasjonen i Norge (LO)	<i>Orientering</i>
10:48	10:58	00:10	O-05	Møte med forsknings- og høyere utdanningsminister - Ola Borten Moe	<i>Orientering</i>
10:58	11:13	00:15	D-06	Innspill til Kompetansebehovsutvalgets hovedrapport 2023	<i>Diskusjon</i>
11:13	11:18	00:05	O-07	Stortingsmelding om profesjonsutdanninger	<i>Orientering</i>
11:18	11:28	00:10	V-08	Høring NOU 2022: 13 Med videre betydning – Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole	<i>Vedtak</i>
11:28	11:31	00:03	V-09	Arbeidsgruppe for prosjekt Nasjonalt utdanningsregister	<i>Vedtak</i>
11:31	11:46	00:15	O-10	Orientering fra KD	<i>Orientering</i>

Referat 06.12.2022

Til stede:

Målfrid Rønnevik	NHO	Trude Tinnlund	LO
Bente Sjøgaard	YS	Trine Røssevold	NFFL
Tormod Korpås	Utdanningsforbundet	Tord Hauge	NHO
Heidi Strand	Forum for Fagskoler	Henning Skau	ONF
Thea Tuset	ONF	Siri Halsan	KS
Anja Johansen	Abelia	Trond Bergene	Arbeidsgiverforeningen Spekter
Arvid Ellingsen	LO	Kari Olstad	Fleksibel utdanning Norge
Ketil Solbake	RFF	Gunnbjørg T Engehagen	RFF
Thomas Volden Åse	KS		

Forfall:

Kristin Walstad, Virke

Observatører:

Trond Finstad (NFØA), Ole Kristian Thoresen (NFTF), Ernst Sundt (NFDK), Morten Kveim (NFMF), Cecilie Gaarder Skaug (NFGF) og Cathrine Westmork (NFFHO)

Gjester:

O-74/22 - Sabine Tritscher-Archan

O-75/22 – Jon Furholt

Fra sekretariatet:

Margareth Haukås og Else Kathrine Nesmoen

Dagsorden

Sak A -Innkalling – godkjent

Sak B – Dagsorden – godkjent

Sak C - Referatet fra rådsmøte 07.06.2022 – godkjent

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Fra sekretariatet: Margareth Haukås, Else Kathrine Nesmoen

V-71/22 Budsjett 2023

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd vedtar budsjett for 2023.

V-72/22 Workshop

Vedtak: Rådsmedlemmene vedtar forslag til plan for workshop 24.01.2022.

O-73/22 Pilotordning for modulbasert høyere yrkesfaglig utdanning

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har lyst ut to millioner kroner til prosjekter som skal utvikle, prøve ut og evaluere studietilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning rettet mot flyktninger. HK-dir har omprioritert midler, 2 mill., for at fagskolen skal kunne tilrettelegge og prøve ut modeller. Det ble registrert 5 gode søknader innen fristen. De siste vurderingene gjøres nå og prosjektet (ene) vil tildeles før nyttår. Det er søkere fra offentlige og private institusjoner og ulike fagfelt.

O-74/22 Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

Sabine Tritscher-Archan fra ibw Austria - Research & Development in VET orienterte om NKR i Østerrike. Yrkesutdanningen starter på videregående, det finnes både lærlingordninger (5 år) og opplæring i skole (4 år). Både formelle og uformelle kvalifikasjoner (fra private tilbydere) innplasseres i kvalifikasjonsrammeverket. Det var mange interessenter i prosessen med å implementere rammeverket. Det var utfordrende å få plassert yrkesutdanningen. Det er 8 nivå, som i EQF, dette gjør det enkelt å oversette kvalifikasjonene. Østerrike jobber mye med nivå 5. For å få inn yrkesutdanning i kvalifikasjonsrammeverket valgte Østerrike å lage en parallell søyle utenfor UH institusjonene. Yrkesutdannings søylen er ikke koblet til ECTS. „graduate tracking“ for yrkesutdannede kommer i 2023. Det er utfordrende å bevege seg mellom de to søylene.

D-75/22 Første delrapport fra evalueringen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Jon Furholt, NOKUT orienterte om selvevalueringsrapporten.

Hva gjør evalueringen?

1. ser på dagens situasjon innenfor området utdanningskvalitet og regulering av utdanning, og mobilitet og livslang læring?
2. ser på i hvilken grad oppfylder NKR det som er formålet, hva er eventuelle hindringer eller mulige tiltak for å kompensere på disse?

Så langt har NOKUT levert følgende:

- Utredning om mulig parallell struktur

- NKR – delrapport - selvevaluering
- Studentperspektivet på NKR (22/23)
- Hovedrapport (april 23) – leveres 1. april.

Rådet diskuterte hva høyere yrkesfaglig utdannings skal være i fremtiden og utfordringene med hvordan spørsmål stilles og hva NOKUT kan forvente av svar. Eksempelvis spørsmål om kompetanse, hva er kompetanse, er det folk eller er det hva folk kan?

Jon avsluttet diskusjonen med en oppfordring til rådet om å se på hva fagskolene rapporterer av utfordringer i rapporten. Det er viktige saker de tar opp som kan være relevant for Fagskolerådet å følge opp.

V-76/22 Studietur 2023

Vedtak: Rådsmedlemmene slutter seg til Sveits som studieturmål og at det opprettes en arbeidsgruppe som får ansvaret for å se på innhold og planlegging av turen.

D-77/22 Kompetansepolitisk råd

Tord Hauge representerer Fagskolerådet i Kompetansepolitisk råd. Det er planlagt to møter våren 2023, 2. februar og 25. mai. Fagskolerådet diskuterte saker som bør spille opp til Kompetansepolitisk råd. Finansieringssystemet for fagskolen, fagskolens bidrag i kompetansereformen, kompetansebehov og opptrappingsplan, synliggjøre fagskolen sin posisjon og rolle, naturlig karrierevei fra VGO, formelle krav til fagskolelærere, etter- og videreutdanning for yrkesfaglærere i fagskolen, ambisjoner for fagskolen, finansiering for etter- og videreutdanning og ny kompetansep2olitisk strategi var blant sakene som ble diskutert.

V-78/22 Høring – endringer i skikkethetsforskriften

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd svarer ikke på høringen.

V-79/22 Representant i ShoT utvalget

Vedtak: rådet velger Kristin Bødtker Walstad til å representere Nasjonalt fagskoleråd i referansegruppen til SHoT.

D-80/22 Behovet for videreutdanning for fagarbeidere i helse- og sosialtjenesten

Rådet diskuterte behov for videreutdanning for helsefagarbeidere i helse- og sosialtjenesten og muligheten for å løfte denne gruppen. Naturlig at rådet, sammen med fagrådet, å synliggjøre hva helse kan bidra med og behovet for å øke antall studieplasser. Helsefagarbeidere er et godt eksempel som kan brukes i den generelle debatten.

V-81/22 Risiko og beredskap i høyere yrkesfaglig utdanning

Vedtak: rådet godkjenner mandatet, handlingsplan og finansiering i oppstart for gjennomføring av handlingsplan.

V-82/22 Rutine for høringssvar

Vedtak: Rådet vedtar retningslinjer for høringssvar med endringen som beskrevet over.

O-83/22 ONF

Henning Skau har startet ny jobb som nestleder i FLT. Henning takker for godt samarbeid og kommet tilbake med mer informasjon om fordeling av oppgaver.

Referat slutt

V-01/23 Høring NOU 2022: 17 Veier inn - ny modell for opptak til universiteter og høyskoler

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-01/23](#)

Bakgrunn

Opptaksutvalget har siden april 2021 foretatt en helhetlig gjennomgang og vurdering av regelverket for opptak til høyere utdanning. Utvalget har overlevert sine anbefalinger til Kunnskapsdepartementet i NOU 2022:17 Veier inn- ny modell for opptak til universiteter og høyskoler. NOUen er sendt på høring, med frist 09.03.2023.

Nina Ellingsen Høiskar orienterer om arbeidet

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd svarer på høringen og nedsetter en arbeidsgruppe med sekretærressurs. Oppstartsmøte for arbeidsgruppen er mandag 30. januar, klokken 10.00

O-02/23 Regnskap 2022

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU, Tord Hauge

Sak: [O-02/23](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd hadde i 2022 et budsjett på 3 000 000 millioner kroner. Utgiftsposter i 2022 er i all hovedsak lønn, reiser, studietur og nasjonale planer. Rådet hadde et underforbruk og 224 967,14 kroner er tilbakeført til Kunnskapsdepartementet.

Detaljert budsjett med alle 180 transaksjoner er lagret i teams kanalen under rådsmøter 2023 - 23.01.24 rådsmøte. Under følger en forenklet oversikt over rådets regnskap 2022.

Tekst	Beløp
Budsjett 2022	kr 3 000 000,00
statistikkverktøy på fagskolerådet.no	kr 1 064,00
Julemiddag, Studietur	kr 83 008,75
Reiser Risiko og beredskap	kr 6 547,63
Diverse korr. posteringer	-kr 10 579,46
Reiser -studietur, rådsmøter og konferanser	kr 149 499,63

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Reiser -studietur, rådsmøter og konferanser	kr 7 266,00
Gaver	kr 3 996,90
Nasjonale planer	kr 499 720,41
Lønnskostnader 2022	kr 2 034 509,00
Totale utgifter	<u>kr 2 775 032,86</u>
Utgifter - budsjett	-kr 224 967,14

O-03/23 Rådets arbeid 2023

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU, Tord Hauge

Sak: [O-03/23](#)

Bakgrunn

Rådets arbeid 2022 er oppsummert i vedlegg O-03/23 årsrapport 2022.

O-04/23 Landsorganisasjonen i Norge (LO)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: LO, Arvid Ellingsen

Sak: [O-04/23](#)

Bakgrunn

AU ønsker å presentere de ulike aktørene i Nasjonalt fagskoleråd. I dette rådsmøte forteller Arvid Ellingsen om Landsorganisasjonen i Norge, som er Norges største hovedsammenslutning av arbeidstakere. LO består av 25 fagforbund med til sammen 930 000 medlemmer. LOs forbund organiserer arbeidstakere både innen privat og offentlig sektor, innen alle bransjer og yrker.

O-05/23 Møte med forsknings- og høyere utdanningsminister - Ola Borten Moe

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-05/23](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd sendte et ønske om møte med statsråden 4.11.2022. Bakgrunnen for møte er saksbehandlingsressuere og etterslep av akkrediteringssøknader i NOKUT. Statsråden bekreftet et møte 19. januar og følgende personer fra Nasjonalt fagskoleråd deltok:

Anja Johansen (FFF)

Ketil Solbakke (RFF)

Thea Tuset (ONF)

Henning Skau (LO)

Ketil Solbakke orienterer fra møte med statsråden.

D-06/23 Innspill til Kompetansebehovsutvalgets hovedrapport 2023

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-06/23](#)

Bakgrunn

Kompetansebehovsutvalget (KBU) jobber med en rapport om kompetansebehov knyttet til grønn omstilling, som skal leveres innen 1. juni 2023.

I rapporten planlegger KBU å ha et kapittel om kompetanseutvikling i utdanningssektoren. I den forbindelse hadde det vært av stor verdi for utvalget å få mer kunnskap om hvordan fagskolesektoren jobber med grønn omstilling, og hva dere vurderer som de viktigste hindringene og mulighetene. KBU har sendt tilsvarende henvendelse til Universitets- og høgskolerådet (UHR) og Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring (SRY).

Under finner dere følgende underlagsmateriale:

- Kort om Kompetansebehovsutvalget
- Tekstutkast fra utvalgets kommende rapport
- Spørsmål til diskusjon

KBUs underlagsdokument er vedlagt saksdokumentene, dokument *D-06/23 Innspill til kompetansebehovsutvalgets hovedrapport*.

O-07/23 Stortingsmelding om profesjonsutdanningene

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-07/23](#)

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet vil legge fram en stortingsmelding om profesjonsutdanninger i høyere utdanning våren 2024. Kunnskapsdepartementet ønsker en bred og involverende prosess, der både universitet og høyskoler, arbeidslivet og studenter tar del. Kunnskapsdepartementet planlegg seks innspillmøter rundt om i landet i perioden januar – mars 2023. Fra rundt påsketider og fram mot sommeren, vil alle som ønsker det, få mulighet til å sende inn skriftlige innspill.

V-08/23 Høring NOU 2022: 13 Med videre betydning – Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-08/23](#)

Bakgrunn:

Utvalget for etter- og videreutdanning (EVU) i barnehage og skole har overlevert utredningen NOU 2022: 13 Med videre betydning. Rapporten er sendt på høring med høringsfrist 28.02.2023. Nasjonalt fagskoleråd hadde i 2022 en arbeidsgruppe som utarbeidet et skriftlig innspill til rapporten.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd svarer på høringen og EVU arbeidsgruppen videreføres, med sekretærressurs, i prosessen med å utarbeide et forslag til hørings svar. Første møte i arbeidsgruppen er mandag 30. januar, klokken 11.00. Forslaget sendes på sirkulasjon i rådet i tidsrommet 21-23. februar. Sekretariatet sender hørings svar innen frist, 28.02.2023

V-09/23 Arbeidsgruppe for prosjekt Nasjonalt utdanningsregister

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [V-09/23](#)

Bakgrunn:

Sikt fikk i Statsbudsjettet for 2022 tilslag på satsingsforslaget om opprettelsen av et autorativt nasjonalt utdanningsregister, med etterfølgende tildelingsbrev av 15. desember 2022.

Sikt skal i den forbindelse nå starte opp det mer praktiske planleggingsarbeidet og oppretter i den forbindelse en arbeidsgruppe der det er ønskelig med en deltaker fra Fagskolerådet i sin rolle som representant for fagskolesektoren i Norge. Merk at et nasjonalt utdanningsregister er tenkt å omfatte utdanninger fra alle institusjoner i høyere yrkesfaglig utdanning, private som offentlige. Forståelse for akkreditering ved fagskoler både med og uten selvakkrediteringsrett vil derfor være en fordel.

Arbeidsgruppen skal i utgangspunktet holde på frem til selve utviklingen starter (anslått til etter sommeren 2023), med jevnlig møter.

Vedlagt er gruppens mandat med informasjon om tidsfrister og de andre organisasjonene Sikt ønsker å ha representert i gruppen. I tillegg legger til selve satsingsforslaget for bakgrunnsinformasjon.

Frist 1. februar.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd deltar med xxx xxx i arbeidsgruppen for Nasjonalt utdanningsregister.

[O-10/23 Kunnskapsdepartementets forventninger til rådet](#)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: KD

Sak: [O-10/23](#)

Bakgrunn

AU har invitert Kunnskapsdepartementet, ved Anne-Cathrine Hjertaas, til rådets første møte i 2023. Møte markerer oppstarten av rådets arbeid for 2023. En del av rådets mandat er å gi råd til departementet i spørsmål om høyere yrkesfaglig utdanning i Norge, Anne-Cathrine Hjertaas deltar i møte deler Kunnskapsdepartementets forventninger til Nasjonalt Fagskoleråd i 2023. I Nasjonalt fagskoleråds mandatet står det også at rådet skal arbeide med å videreutvikle sektoren og fremme samarbeid mellom sektoren og arbeidslivet.

Nasjonalt fagskoleråd – Årsrapport 2022

Nasjonalt fagskoleråd er et politisk oppnevnt organ. Nasjonalt fagskoleråd gir råd i spørsmål om høyere yrkesfaglig utdanning i Norge. Fagskolerådet skal ha et overordnet ansvar og strategisk perspektiv, og arbeide med videreutvikling av fagskolesektoren.

Rådet skal bidra til å utvikle rammer og strategier for høyere yrkesfaglig utdanning som ivaretar den enkeltes, virksomhetenes og samfunnets behov for yrkesrettet kompetanse og livslang læring.

Tord Hauge (NHO) ledet arbeidet fra 25. januar 2022 til 31.12.2022.

Denne rapporten viser rådets prioriterte saker for 2022 og tilhørende aktiviteter.

Vi takker for et godt samarbeid.

Tord Hauge
leder

Ketil Solbakke
fungerende nestleder

Rådets sammensetting ved årsslutt 2022 – perioden 01.01.2022 – 31.12.2022

Leder:

Tord Hauge (NHO)

Nestleder:

Adeline Berntsen Landro (fungerende Ketil Solbakke) (Sture Normann Flaaten, januar-juni)

Forum for fagskoler (FFF):

Anja Johansen og Heidi Møller Strand

Vara: 1. Anneliese Kiønig; 2. Sigmund Fosse; 3. Venke Schei; 4. Kaia Brækken

Norske Fag- og Friskolers Landsforbund (NFFL) / Kristne Friskolers Forbund (KFF):

Trine Røssevold

Vara: 1. Heidi Munthe-Kaas; 2. Jan-Erik Sundby

Rådet for fylkeskommunale fagskoler (RFF):

Adeline Berntsen Landro og Ketil Solbakke

Vara for Landro: 1. Gunnbjørg Engehagen; 2. Jens Christian Thysted

Vara for Solbakke: 1. Harry Arne Haugen; 2. Helene Hanken

KS:

Hanne Børrestuen og Vegard Iversen

Vara: 1. Thomas Volden; 2. Siri Halsan

Voksenopplæringsforbundet (VOFO) / Fleksibel utdanning Norge (FuN):

Kari Olstad

Vara: 1. Marthe Dirdal, 2. Rune Foshaug

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO):

Målfrid Rønnevik og Tord Hauge

Vara: 1: Jørgen Leegaard, 2. Espen Lynghaug, 3: Aina Helen Bredeesen;

Virke:

Kristin Bødtker Walstad; vara: Sonja Lovise Berg

LO:

Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen

Vara: 1: Benedikte Sterner; 2. Kristian Ilnér; 3. Tonje Thorbjørnsen; 4. Jan Oddvar Holthe

Utdanningsforbundet:

Tormod Korpås; Vara: 1: Kristin Vik; 2. Anne Yun Rygh

Spekter:

Trond Bergene; Vara: 1: Ingrid Paaske Gulbrandsen; 2: Olav Wendelbo Kvam

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

YS:

Bente Sjøgaard; Vara: 1: Einar Hanisch; 2: Jill Hellem

Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF)

Henning Skau

Thea Tuset

Vara: 1. Finn Jacobsen; 2. Tommy Raaen; 3. Tom Alexander Østensen

Generelt om rådets arbeid

Nasjonalt fagskoleråd har som ambisjon å være en pådriver for at høyere yrkesfaglig utdanning skal løse viktige samfunnsmessige kompetansebehov. Rådet skal gi råd i spørsmål om høyere yrkesfaglig utdanning i Norge og ha et overordnet ansvar og strategisk perspektiv for å sørge for videreutvikling av høyere yrkesfaglig utdanning.

Rådets prioriteringer for perioden ble vedtatt i 15.03.2022. I løpet av 2022 har det vært høyt aktivitetsnivå og korte frister for innspill og høringer, dette til tross har rådet levert på mange av prioriteringene.

Som følge av Covid-19-pandemien har rådet gått over til en modell med både fysiske og digitale møter. I 2022 ble det avholdt syv rådsmøter, fire digitale og tre fysiske møter med digitale deltakere.

Kunnskapsdepartementet representert av statssekretær Oddmund Løkensgard Hoel, Anne-Cathrine Hjertaas og Pernille Ziegler deltok på to rådsmøter. Dialogen i disse møtene omhandlet regjeringens ambisjoner for høyere yrkesfaglig utdanning og vurdering av målene for driftsmidlene til fagskolene samt prosesser og prioriterte saker.

Rådet har invitert ulike aktører til rådsmøtene for å lære mer om blant annet NOKUTs prosesser og prioriteringer, utvikling av læremidler, evaluering av finansieringssystemet, levekårsundersøkelsen, studentenes helse- og trivselsundersøkelse (ShoT), sikkerhet og beredskap og Kompetansebehovsutvalget. Rådet har også hatt utenlandsk gjesteinnleder knyttet til arbeidet med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

Rådet avholdt også en to-dagers studietur til Harstad der de fikk innblikk i hvordan lokalt næringsliv, representert av Equinor og Harstad Mekaniske samarbeider tett med Fagskolen i Nord for å møte de endrede kompetansekravene i arbeidslivet. Rådet besøkte også den nyopprettede Brann- og redningsskolen i regi av DBS.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.
HK-dir er sekretariat for rådet.
e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Nasjonalt fagskoleråd jobbet aktivt med å utvikle sektoren og en rekke arbeidsgrupper har jobbet med innspill til politikktutvikling og en rekke høringsvar. I 2022 har rådet blant annet opprettet flere arbeidsgrupper som har arbeidet med innspill knyttet til opptaksutvalget, sikkerhet og beredskap, harmonisering av nordiske utdanninger, etter- og videreutdanning i barnehage og skole, distriktmeldingen og utsynsmeldingen.

Rådet svarte på flere høringer, herunder til statsbudsjettet 2023 og finansieringsdelen til Deloittes evaluering av Fagskolemeldingen.

Fra mai 2022 representerte leder Nasjonalt fagskoleråd i kompetansepolitisk råd og nestleder satt som medlem av den administrative arbeidsgruppen til kompetansepolitisk råd.

Arrangementer

- 15.-19. august – Arendalsuka
- 13.-14. september – Studietur til Harstad
- 21.-23. september – Chain5-konferansen
- 9.- 10. november – Fagskolekonferansen 2022

Prioriterte saker

Nasjonalt fagskoleråd har i perioden hatt følgende saker som høyt prioritert:

Finansiering / studieplasser

- Finansieringsmodell og opptrappingsplan for studieplasser
- Finansiering på et reelt kostnadsnivå

Strukturelle forhold

- HYU på nivå 6 og binært utdanningssystem
- Institusjonsakkreditering
- ECTS poeng
- Fleksible overgangsordninger mellom HYU og UH

Organisering av sektoren

- Samarbeid mellom Fagskolerådet og nasjonale fagråd

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.
HK-dir er sekretariat for rådet.
e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Kvalitetsutvikling

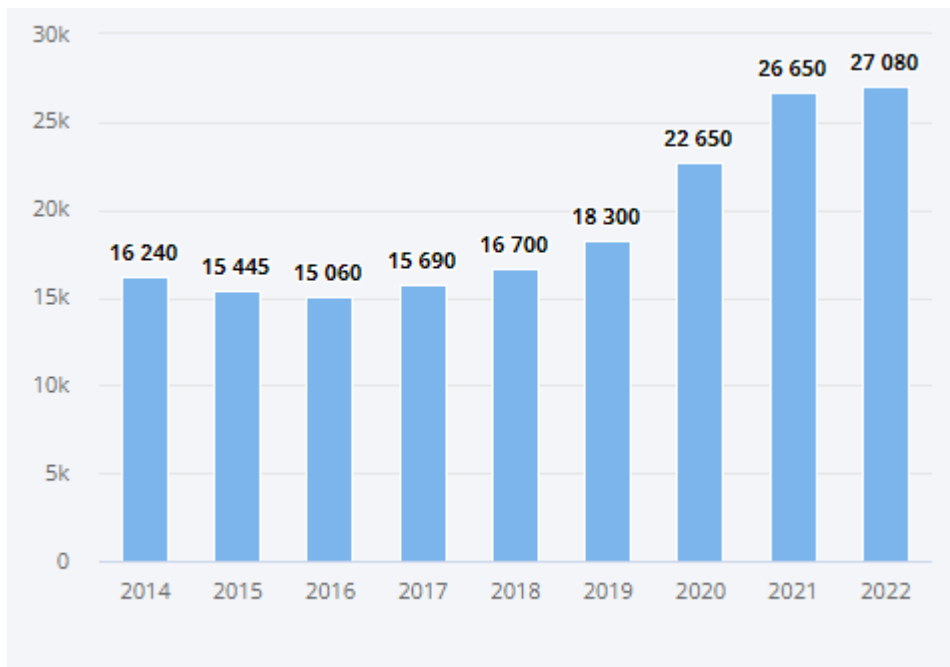
- Felles portal for kvalitetsindikatorer
- PPU-HYU
- Internasjonalisering
- Frafallsproblematikk

Mål 1: Finansiering/studieplasser

Bakgrunn

Arbeidslivet melder gjennom undersøkelser at de har behov for å rekruttere mer arbeidskraft med høyere yrkesfaglig utdanning.

Det er derfor positivt at det har vært en relativt sett stor økning i antall studieplasser de siste årene med den største økningen fra 2020 til 2021. I 2022 konkluderte DBH-F med at det var 27 080 studenter. Dette viser en svak økning på 430 fra 2021 da det var 26 650 studenter.

Men til tross for en økning på 500 studieplasser i Statsbudsjettet 2023, mener Nasjonalt fagskoleråd at styrkingen av sektoren er for liten i forhold til arbeidslivets behov, og at den manglende planen for opptrapping gir fagskolene dårlige vilkår for langsiktig og strategisk planlegging. Nasjonalt fagskoleråd mener at det er behov for en opptrappingsplan for studieplasser fram til 2030. En opptrappingsplan vil gi forutsigbarhet for fagskolene. Fagskolene melder også om en underfinansiering i sektoren, noe som gir driftsutfordringer. Nasjonalt fagskoleråd mener det er

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

positivt at man nå ser på finansieringsmodellen og jobber mot en finansiering på et reelt kostnadsnivå.

Aktiviteter:

- Brev til KD om Deloittes rapport om finansiering i HYU (fra mars 2022)
- Møte med Kunnskapsdepartementet
- Tema for Arendalsuka
- Innspill til statsbudsjett/eventuelt revidert budsjett
- Deltakelse på Deloittes innspillkonferanse 19.oktober
- Gi høringssvar
- Drive lobbyering

Vurdering av måloppnåelse

Nasjonalt fagskoleråd har vært aktive pådrivere i opprettelse av nye studieplasser. Det kom 500 nye studieplasser i statsbudsjettet 2023 – 500 plasser mindre enn man var forespeilet i Hurdalsplattformen. Kompetansebehovet i arbeidslivet er fremdeles langt fra dekket. Arbeidet med å få på plass flere studieplasser vil derfor fortsette.

Aktivitet	Måloppnåelse
Brev til KD om Deloittes rapport om finansiering i HYU (fra mars 2022)	Oppnådd
Tema for Arendalsuka	Oppnådd
Innspill til statsbudsjett/eventuelt revidert budsjett	Oppnådd
Deltakelse på Deloittes innspillkonferanse 19.oktober	Oppnådd
Gi høringssvar	Oppnådd
Drive lobbyering	Delvis oppnådd

Mål 2: Strukturelle forhold

Bakgrunn

Det er iverksatt mange tiltak etter fagskolemeldingen i 2017, og evalueringen av meldingen viser at viktige strukturelle endringer er gjennomført. Det er likevel saker som gjenstår, og nye tema som aktualiserer seg etter hvert som sektoren vokser og utvikles. De foreslåtte lovendringene og tilrettelegging for fagskolenes plass i kompetansereformen er viktig. Det samme er arbeidet med å tilrettelegge for høyere yrkesfaglig utdanning på nivå 6, og starten på arbeidet med å revidere kvalifikasjonsrammeverket. Mange fagskoletilbud må skrives ned i nivå for at NOKUT skal kunne

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

akkreditere tilbudene innenfor rammeverket til høyere yrkesfaglig utdanning, selv om kravene til kompetanse er definert av et internasjonalt regelverk og at arbeidslivet etterspør muligheten for mer kompetanse i høyere yrkesfaglig utdanning.

Høsten 2019 kom det krav om studentombud for alle fagskolestudenter. Mange fagskoler har fått på plass midlertidige løsninger i påvente av en nasjonal ordning. Høsten 2021 fikk HK-dir i oppdrag å utrede etablering av et nasjonalt studentombud som følge av føringene i Hurdalsplattformen. Signalene var at dette skulle være på plass fra høsten 2022, men tiltaket er ikke igangsatt etter plan.

ECTS, institusjonsakkreditering og overgangsordninger er fremdeles viktige prioriteringer for sektoren, og arbeidet vil tas videre i 2023.

Aktiviteter

- Brev til KD om evaluering av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk
- Dialog med Kunnskapsdepartementet
- Tema for Arendalsuka
- Innspill til statsbudsjett / eventuelt revidert budsjett
- Gi hørings svar
- Deltakelse på eventuelle innspillkonferanser

Vurdering av måloppnåelse

Fagskolerådet har lenge jobbet for at fagskoleutdanninger skal innplasseres på riktig nivå i kvalifikasjonsrammeverket, og at rammeverket skal revideres i sin helhet. Dette arbeidet er nå i gang, og rådet vil følge utviklingen tett for å sikre at resultatet blir i tråd med sektorens behov.

Fagskolerådet har helt siden kravet om studentombud kom, jobbet gjennom flere kanaler for å få gjennomslag for en nasjonal ombudsordning. Prosessen med å etablere et nasjonalt studentombud må fortsette i 2023.

Aktivitet	Måloppnåelse
Brev til KD om evaluering av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk	Ikke oppnådd - videreføres i 2023
Dialog med Kunnskapsdepartementet	Delvis oppnådd
Tema for Arendalsuka	Oppnådd
Innspill til statsbudsjett / eventuelt revidert budsjett	Oppnådd
Gi hørings svar	Relevant først i 2023
Deltakelse på eventuelle innspillkonferanser	Relevant først i 2023

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Mål 3: Organisering av fagskolesektoren

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd har over flere år jobbet systematisk for å styrke koordineringen av de nasjonale fagrådene. I tillegg har det lenge vært et behov for å oppdatere planene i høyere yrkesfaglig utdanning. I 2022 ble 14 planer for tekniske gradsutdanninger og innen helse og oppvekst revidert – i tillegg til redskapsemnene for tekniske gradsutdanninger. Det gjenstår nå en siste runde med revisjonsarbeid i 2023 før alle planer innen helse og teknisk er ferdigrevidert. Nasjonalt fagskoleråd jobbet aktivt med kvalitet og koordinering av sektoren gjennom et godt samarbeid med fagrådene.

Aktiviteter

- Ledere i nasjonale fagråd inviteres med på studietur
- Møte mellom ledere i nasjonale fagråd og AU
- Ledere i nasjonale fagråd deltar som observatører i rådsmøtene
- Justering av fagrådenes mandat

Vurdering av måloppnåelse

Rådets klare oppfatning er at en samlokalisering av sekretariatsfunksjonene til de nasjonale fagrådene med Nasjonalt fagskoleråd har gitt optimal ressursutnyttelse, og at det sikrer god koordinering og støtter opp under rådets arbeid. Videreutvikling av fagutdanningene i sektoren vil bidra til målene om å gjøre fagskolene til en større og viktigere del av det norske utdanningssystemet med flere studenter som velger høyere yrkesfaglig utdanning.

Nasjonalt fagskoleråd etablerte to nye fagråd i 2021 – fagråd for økonomiske og administrative fag og fagråd for digitale og kreative fag. I 2022 ble arbeidet til fagråd for grønne fag gjenopptatt.

I juni 2022 ble revidert mandat for fagrådene vedtatt, og man vil i neste periode arbeide videre med å forankre mandatet for å sikre at fagskoleråd og fagråd arbeider på en effektiv måte og har et godt samspill. I 2022 var fagrådslederne invitert inn som observatører i alle møtene i nasjonalt fagskoleråd, og de var også invitert med under årets studietur. Dette har hatt en positiv effekt på dynamikken mellom rådene, og bør videreutvikles.

Aktivitet	Måloppnåelse
Ledere i nasjonale fagråd inviteres med på studietur	Oppnådd
Møte mellom ledere i nasjonale fagråd og AU	Ikke oppnådd - videreføres i 2023
Ledere i nasjonale fagråd deltar som observatører i rådsmøtene	Oppnådd
Justering av fagrådenes mandat	Oppnådd

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Mål 4 Kvalitetsutvikling

Bakgrunn

Høyere yrkesfaglig utdanning skal kjennetegnes av høy kvalitet og sterk relevans for arbeidslivet. Utdanningen skal videreutvikles på egne premisser og i takt med arbeids- og næringslivets behov.

Aktiviteter

- Dialog med KD
- Møte med Kunnskapsdepartementet
- Tema for Arendalsuka
- Innspill til statsbudsjett / eventuelt revidert budsjett

Vurdering av måloppnåelse

Aktivitet	Måloppnåelse
Dialog med KD	Delvis oppnådd
Møte med KD	Oppnådd
Tema for Arendalsuka	Oppnådd
Innspill til Statsbudsjett/eventuelt revidert budsjett	Oppnådd

Annet

Nasjonalt fagskoleråd var nytt i 2022 og trengte tid til å opparbeide seg et kunnskapsgrunnlag, gode samarbeidsformer, samt videreutvikle dynamikken mellom fagråd og fagskoleråd.

Underlagsdokument til rådsmøtet 24.01.2023

Til Nasjonalt fagskoleråd

Vi ber om innspill om fagskolesektorens bidrag til grønn omstilling

Dokumentdato: 16.01.2023

[Kompetansebehovsutvalget \(2021–2027\)](#) er et offentlig oppnevnt utvalg som består av partene i arbeidslivet, forskere og en representant for fylkeskommunene. Utvalget skal frembringe den best mulige faglige vurderingen av Norges fremtidige kompetansebehov. Neste rapport har temaet grønn omstilling, og skal leveres innen 1. juni 2023. I arbeidet med rapporten ønsker utvalget innspill fra Nasjonalt fagskoleråd.

Rapporten vil blant annet omtale fagskolesektoren

Rapporten skal omhandle hvordan kompetansebehov knyttet til grønn omstilling skapes, endres og møtes i utdanningssystem og arbeidsliv. Rapporten vil drøfte hvordan ulike deler av utdanningssystemet imøtekommer kompetansebehov som følger av, og driver grønn omstilling.

Fagskolesektoren er særlig interessant i denne sammenhengen, gitt sektorens tette relasjon til arbeidslivet, og rolle som tilbyder av videreutdanning for fagarbeidere. I tillegg kan fagskolesektoren spille en viktig rolle innen tekniske utdanninger rettet mot fremvoksende energinæringer og innen IT.

I rapporten planlegger utvalget å omtale fagskolesektorens rolle for grønn omstilling (se utkast i vedlegg). I tillegg vil vi omtale dimensjoneringsmekanismer og bransjeprogram samt utdanningstilbud innen energinæringer (og utvikling i utdanningstilbud (grønne)).

Vi ber om innspill til fagskolens bidrag til grønn omstilling

I gjennomgangen av litteratur av fagskolesektoren finner vi lite konkret informasjon om sektorens eget arbeid med grønn omstilling og bærekraft. Det hadde derfor vært av stor verdi for utvalget å få mer kunnskap om hvordan fagskolesektoren jobber med grønn omstilling, og hvordan dere vurderer fagskolens rolle.

- Hva er de viktigste bidragene fra fagskolesektoren for grønn omstilling i dag?
- Hva vurderer dere som de viktigste hindringene og mulighetene for at fagskolesektoren kan bidra best mulig til grønn omstilling (i arbeidslivet)?

Vi tar gjerne også imot rapporter og annen litteratur som kan være relevant i rapporten.

Vi ønsker å publisere innspillene deres på våre nettsider

For at vi skal kunne bruke innspillene deres i rapporten ber vi om at dere sender oss skriftlige innspill innen **1. mars 2023**. Innspillene publiserer vi på Kompetansebehovsutvalgets nettsider.

Vedlegg 1: Utdrag fra tidlig utkast til Kompetansebehovsutvalgets hovedrapport 2023

Grønn omstilling i høyere yrkesfaglig utdanning

Fagskolene tilbyr praksisnær høyere yrkesfaglig utdanning på nivå over videregående opplæring. I motsetning til for universiteter og høyskoler, er det ingen føringer i loven knyttet til bærekraft for fagskolene. Vi finner dermed få kilder med systematiske gjennomganger av verken bærekraft eller grønn omstilling knyttet til høyere yrkesfaglig utdanning. Det betyr derimot ikke at ikke fagskolene spiller en rolle for grønn omstilling.

Kompetansebehovsutvalget leverte en temarapport om høyere yrkesfaglig utdanning i 2022 der vi beskriver sektoren og identifiserer sentrale faktorer for den videre utviklingen av høyere yrkesfaglig utdanning (KBU 2022). Blant annet trekker vi frem viktigheten av at høyere yrkesfaglig utdanning utvikles i tett samarbeid med arbeidslivet. Når det kommer til grønn omstilling, vil fagskolenes rolle dermed i stor grad være knyttet til hvilke behov arbeidslivet selv ser for kompetanse knyttet til grønn omstilling. Foreløpige funn viser at arbeidslivet ser behov for kompetanse knyttet til grønn omstilling.

I prioriteringer for høyere yrkesfaglig utdanning trekkes det frem at grønn omstilling er med på å gjøre fagskolene enda mer relevante, gjennom å tilby korte, praktiske utdanninger (Kunnskapsdepartementet 2021). Videre peker strategien på utfordringer knyttet til fagskolenes begrensede muligheter til å styre utvikling og endring i utdanningene de tilbyr, som blant annet gjør det utfordrende å opprette tverrfaglige utdanninger (ref.).

Boks X: Eksempel på høyere yrkesfaglig utdanning knyttet til grønn omstilling

Fagskolerådet
v. HK-dir

Dato: 09.01.2023

Mandat for arbeidsgruppe for Nasjonalt utdanningsregister

Sikt starter i disse dager planlegging av Nasjonalt utdanningsregister, og trenger hjelp fra relaterte interessenter i en arbeidsgruppe for, på best måte, å støtte prosjektarbeidet.

Målet med et nytt Nasjonalt utdanningsregister (heretter tjenesten) er å tilby en plattform for å generere og tildele unik identitet til utdanning og manipulasjonssikker lagring av utdanningstilbud og tilbudets formelle akkreditering.

Dette skal bidra til kvalitetssikring av at utdanninger som tilbys er akkreditert, og tilrettelegge for bruk av data til analyser, styring, forskning og statistikkutarbeidelse.

I første utviklingstrinn skal registeret inneholde data om utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter, nivå 5, 6, 7 og 8 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

Selve utviklingsarbeidet er tentativt satt til oppstart høsten 2023.

Arbeidsgruppens **mandat** er å bidra inn i arbeidet med:

• planlegging og tydeliggjøring rundt problematiske temaer

- innhente eksempler, data og erfaringer som belyser behovene
- kartlegge, verifisere og detaljere behovene, og bidra til å vurdere om behovene er gjeldende for alle, mange eller bare noen i sektoren

• beskrivelse av utviklingsbehovene innenfor tjenesten gjennom å

- kartlegge, verifisere og detaljere arbeidsprosessene (slik som forretningslogikk) som utviklingsteamet har ansvar for
- hjelpe utviklingsteamet med å vurdere gevinstpotensialet for å sikre at løsningene er relevante for sektoren
- vurdere forslag om endring i tjenestens forretningslogikk sammen med utviklingsteamet

• Standardisering gjennom å

- samarbeide om standardisering når nasjonalt utdanningsregisters arbeid omfatter eller påvirker andre tjenester/domener
- samarbeide med sektoren gjennom å innhente erfaringer eller ekspertise ved behov

Arbeidsgruppen bør ha en fast kjerne bestående av 4-8 personer med følgende representanter:

HK-dir / [Utdanning.no](https://www.undanning.no), Nokut, Utdanningsdirektoratet (Udir), Lånekassen og deltakere fra både Fagskole- og HU-institusjonene. Sikt har i sistnevnte tilfelle valgt å henvende seg til Fagskolerådet og UHR for en mest mulig representativ deltakelse.

Både HK-dir / [Utdanning.no](https://www.undanning.no), og Lånekassen deltar i gruppen i kraft av å ha stor bruk for autorative data fra tjenesten (konsument), mens Nokut og Fagskole/UH-sektoren kan defineres som datadelere. Utdanningsdirektoratet (Udir) vil over tid være både konsument og datadeler.

Det bør i tillegg finnes en pool av eksperter som arbeidsgruppen og prosjektet kan innhente dybdekompetanse fra.

•Representanter i arbeidsgruppen må være engasjerte, endringsvillige, og bør ha akkrediteringsrelevant kompetanse, erfaring og kunnskap. Eller ha evnen til å knytte denne til egne virksomhets arbeid.

Tidsplan:

- Interessentene nominerer aktuelle kandidater. Frist 1. februar 2023.
- Sikt oppnevner gruppen i samråd med styringsgruppen for prosjektet.
- Arbeidsgruppen har et digitalt oppstartsmøte 01.03.2023.
- Deretter er planen et felles fysisk oppstartsmøte for arbeidsgruppen og ansatte fra Sikt.

Arbeidsform og arbeidsverktøy

Arbeidsform kan være fysiske og/eller digitale møter, samt ett felles teamsområde.

Med vennlig hilsen

Knut Erik Riiber
Produktområdeleder

Nasjonalt Utdanningsregister

SATSINGSFORSLAG

Innhold

1	Innledning	2
2	Oppsummering	2
3	Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?	3
3.1	Behov for et sentralt nasjonalt register	3
3.2	Behov for mer sømløse digitale brukerreiser	4
4	Hvilke tiltak er relevante?	5
4.1	Tiltak 1 – Distribuert oversikt over akkreditering	5
4.1.1	Kostnad	5
4.2	Tiltak 2 – Nytt nasjonalt utdanningsregister	6
4.2.1	Kostnad	7
5	Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?	8
6	Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?	9
6.1	Tiltak 1 Utvide dagens løsning	9
6.1.1	Kostnad og gevinst	9
6.2	Tiltak 2 – Nytt nasjonalt utdanningsregister	10
6.2.1	Kostnad og gevinst	11
7	Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?	13
7.1	Dagens tilstand	13
7.2	Anbefaling	13
8	Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?	14

1 Innledning

Dette satsingsforslaget handler om behovet for å etablere et nasjonalt utdanningsregister som beskrevet i brev av 03.06.21 «Informasjon om NVB, utvidelse av Vitnemålsportalen og register for akkrediterte utdanninger» og utredning av Kompetanseplattform for livslang læring. Utdanningsregisteret i kompetanseplattformen og i dette satsingsforslaget omhandler den samme tekniske løsningen, men Unit velger å sende det som et eget forslag da det er en selvstendig tjeneste som er ønsket av sektoren uavhengig av kompetanseplattformen.

2 Oppsummering

For å få til digitalisering og automatisering av en rekke prosesser innenfor norsk utdanning er det behov for en samlet oversikt over utdanningstilbudene som tilbys, og utdanningstilbudenes formelle status i form av akkreditering og godkjenning. Denne informasjonen behøves både for aktive og inaktive utdanninger, og informasjonen må være digitalt tilgjengelig i mange tiår fremover.

En slik sentral autoritativ oversikt over utdanning, med tilhørende akkrediteringsstatus, mangler i Norge. En utfordring er at utdanningsinstitusjoner som har rettighet til det, selv akkrediterer egen utdanning, mens NOKUT akkrediterer utdanningstilbud ved fagskoler og høyskoler uten selvakkrediteringsrett. Det etableres dermed ingen felles sentral identitet for hvert enkelt tilbud. Det skaper problem for datautveksling av utdanningsinformasjon, siden den samme utdanningen som tilbys opptrer med forskjellige identiteter i ulike systemer. Dette fører igjen til at digitalisering og automatisering i utdanningssektoren blir kostbar og ineffektiv siden hver enkelt aktør manuelt må lage og opprettholde egne oversikter.

Initiativer som The European Quality Assurance Register for Higher Education (Eqar)¹ og Europass Digital Credential Infrastructure (EDCI)² bidrar til å synliggjøre utdanning internasjonalt. Rapportering til slike tjenester er i dag delvis manuell og svært mangelfull. Dette gir høye kostnader og dårlig kvalitet i informasjonen som omhandler norsk utdanning.

Akkreditering

Sentral autoritativ
oversikt

Sentral felles
identitet

¹ <https://www.eqar.eu/>

² <https://europa.eu/europass/en/europass-digital-credentials-interoperability>

Målet med et nytt nasjonalt utdanningsregister er å tilby en nødvendig grunnlagsdata for å generere og tildele unik identitet til utdanning og manipulasjonssikker lagring av akkrediteringsresultater. Den unike identiteten til samme utdanning vil gjøre integrasjon og kryssreferanser enklere og ryddigere. Mens akkrediteringen utføres av institusjoner og NOKUT, vil et felles grensesnitt for lagring og oppslag bidra til å sentralisere akkrediteringsresultatene. Dette kombinert med sentral unik identitet vil optimalisere flere av prosessene i ulike enheter og virksomheter. Et utdanningsregister vil også bidra til kvalitetssikring av akkreditering, samt gjøre det enklere for analyser, styring, forskning og statistikkutarbeidelse.

Finansieringsplan til utdanningsregisteret:

Finansieringsplan	År 1 (2023)	År 2	Total sum
Sum [mill.]	6,33	4,42	10,75

Finansieringsplanen inkluderer både gjennomførings- og utviklingskostnader. Utviklingskostnader inkluderer også påslag for å dekke usikkerhet i utvikling, konfigurasjonsstyring, miljøhåndtering, administrasjon og forvaltning.

Et nasjonalt utdanningsregister er en forutsetning for å kunne digitalisere formidling av resultater fra utdanning og dermed legge til rette for økt automatisering. Dette gjelder alt fra mikrokvalifikasjoner til vitnemål fra fullførte utdanninger. Det er også ytterlige kvalitative og kvantitative gevinster med et slikt register. Institusjonene vil kunne spare tid og ressurskostnader ved dupliserte integrasjoner til ulike parter (f.eks. Database for høyere utdanning (DBH) og Utdanning.no). Dette gjelder også andre aktører, for eksempel Lånekassen, som har behov for å automatisere prosessene innen lånesøknad. Vedlikeholdet av utdanningsdata blir forenklet og den samlede datakvaliteten på tvers av systemene vil bli bedre.

3 Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

Digitalisering av utdanningssektor og automatisering av prosessene rundt utdanning mangler en sentral muliggjørende plattform fra både et dataperspektiv og i prosessstøtte. Disse behovene forklares nærmere nedenfor.

3.1 Behov for et sentralt nasjonalt register

Norge har i dag ingen autoritativ oversikt over utdanningstilbudet, og dermed heller ingen sikker digital kontroll av godkjenningsstatus/akkreditering. Dette er en utfordring da de aller fleste utdanninger i Norge akkrediteres av institusjonene selv og ikke av en sentral myndighet som NOKUT.

Det finnes heller ingen sentral identitet til utdanninger i Norge. Det skaper problem for datautveksling av utdanningsinformasjon. For eksempel kan den samme utdanningen som tilbys, opptre med forskjellige identiteter. Å ha én autoritativ kilde til alle utdanninger er helt nødvendig for hel-automatisering av prosesser i utdanningssystemet, f.eks. verifikasjon av resultater, studieplanarbeid og statistikk. En autoritativ kilde til alle utdanninger, uavhengig av utdanningens lengde, vil også være vesentlig for at Lånekassen skal kunne lykkes med å tilby studiestøtte til kortvarige utdanninger uten mye manuell saksbehandling. En fremtidig Kompetanseplattform for

livslang læring vil også være helt avhengig av en autoritativ, digital oversikt over utdanninger og deres formelle status.

Manglende register fører til at de samme dataene må lagres i flere systemer, og gjør det vanskelig å være sikker på at en har oppdaterte data i alle systemer. Det gjør det utfordrende å holde «orden i eget hus»³, ettersom det blir vanskelig å sammenligne data fra flere kilder siden de har forskjellige identiteter. Hvert system kan kreve ekstra innsats f.eks. å opprettholde separate kartleggingstabeller for å identifisere den samme utdanningen. Som et resultat av dette blir generell datakvalitet og sluttbrukeropplevelse dårlig.

Studieprogrammer utvikles og endres over tid og i dag mangler til dels institusjonene oversikt over denne utviklingen. Manglende oversikt er en utfordring i kvalitetsarbeidet ved den enkelte institusjon, og gjør det problematisk å se et studieprograms trender over tid.

Vitnemålene vil etter hvert bli heldigitale, og mottakere i inn- og utland vil ha behov for å kunne verifisere ektheten til et vitnemål, både når det gjelder utdanning og institusjon. Norge har i dag ingen tjeneste for å automatisere denne funksjonen og dette er en manuell jobb for institusjonene. Norge har også forpliktelser til andre land for leveranse av data om norsk utdanning og dens formelle status. Dette er oppgaver som er vanskelig å gjennomføre da grunnregistrene med utdanningsdata enten mangler eller ikke er tilrettelagt for denne type rapportering.

3.2 Behov for mer sømløse digitale brukerreiser

Konseptvalgutredningen for digital kompetanseplattform (2020) påpekte at det finnes flere gode digitale enkeltløsninger i kunnskapssektoren i dag, men løsningene fremstår fragmenterte og derfor til dels lite brukervennlige sett fra et sluttbrukerperspektiv. Tilbudet er fragmentert med behov for mer helhetlig styring, koordinering og pålagt samarbeid på tvers av aktører. Ulike enkeltinitiativer fremstår lite samkjørte, med hovedfokus på å effektivisere saksbehandlingen, og med lite fokus på sluttbrukeren. Det finnes også eksempler på parallelle løp, der man utvikler tilnærmet overlappende tjenester for de samme målgruppene.

Lovkrav er en av hindringene for dagens digitale tjenester og systemer for å dele data på tvers av virksomheter og sektorer. Det er behov for tiltak som gjør det mulig å utvikle en felles satsing på digitale tjenester med mer sømløse brukerreiser.

Informasjon om dagens tilbud om kompetanseutvikling er spredt over mange ulike enkeltløsninger. Det er tidkrevende å navigere i de ulike løsningene som er lite brukervennlige.

Det fragmenterte bildet av digitale tjenester i kunnskapssektoren viser et behov for bedre samarbeid for å få en mer helhetlig tilnærming til digitalisering, sikre gjenbruk og øke modenhet for datadeling og dataflyt mellom tjenestene. Dette initiativet vil skape en helhetlig og sømløs brukeropplevelse, som setter brukeren i sentrum, personaliserer, synliggjør og tilgjengeliggjør kompetansetilbud på ett sted i en relevant kontekst for brukeren. En mer sømløs brukeropplevelse der informasjon og

Behov for
Brukerfokus

³ <https://www.digdir.no/informasjonsforvaltning/veileder-orden-i-eget-hus/2716>

kommunikasjon tilpasses den enkelte vil kunne bidra til å øke motivasjon og senke terskelen for å delta i kompetanseutvikling, også for mindre motiverte grupper.

4 Hvilke tiltak er relevante?

Et utdanningsregister vil være en sentral delkomponent for å kunne skape en større sammenheng av studietilbud, forskningsinnsats og digital kompetanse. Det gir et autoritativt sted å hente utdanningsdata og øker datanøyaktigheten og brukervennligheten til dataene, samt produktivitet i ulike prosesser. Registeret vil også bidra til å oppfylle regjeringens digitaliseringsstrategi om at data skal gjenbrukes og vil gi bedre samordning mellom systemer og virksomheter.

Innenfor disse forutsetningene er det vanskelig å anskueliggjøre andre tiltak som er konseptuelt forskjellig fra ett felles register. Vi har likevel valgt å beskrive en digitalisering av dagens distribuerte løsning som referanse.

4.1 Tiltak 1 – Distribuert oversikt over akkreditering

En videreutvikling av dagens organisering og distribuerte løsning kan innebære at NOKUT og individuelle institusjoner tilbyr et grensesnitt for akkrediteringsresultater. NOKUT og institusjoner som selv akkrediterer utdanninger lagrer resultatene av akkrediteringene, og alle andre kan benytte grensesnittet for slå opp og finne akkrediteringsstatusen for det aktuelle institusjonen eller utdanningen. Dermed vil det være en distribuert oversikt over akkreditering.

Denne løsningen adresserer lagring av kontroll av akkreditering til en viss grad. Det vil bli mulig å hente utdanninger som er akkreditert og sjekke status på akkreditering. Den gjør det imidlertid ikke enklere for konsumenter da de fortsatt må forholde seg til flere identiteter for samme utdanning og vil måtte koble seg til flere systemer både hos NOKUT og enkeltinstitusjoner.

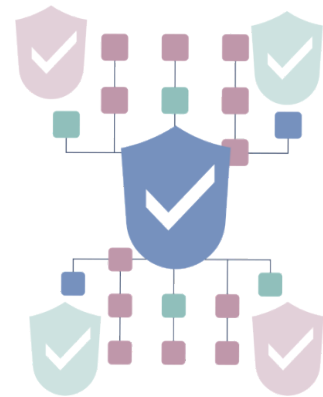
4.1.1 Kostnad

Det er ikke gjort en detaljert analyse av kostnadene for dette tiltak. Siden de enkelte institusjonene og NOKUT vil gi separate grensesnittet, vil kostnadene fordeles deretter.

Videre forventes det for dette tiltaket at det vil være behov for mer koordinering og tid for når de ulike grensesnittene vil være tilgjengelige vil også variere. Det vil også være usikkert om alle tilbydere av utdanning vil åpne for uthenting av data fra egen institusjon.

4.2 Tiltak 2 – Nytt nasjonalt utdanningsregister

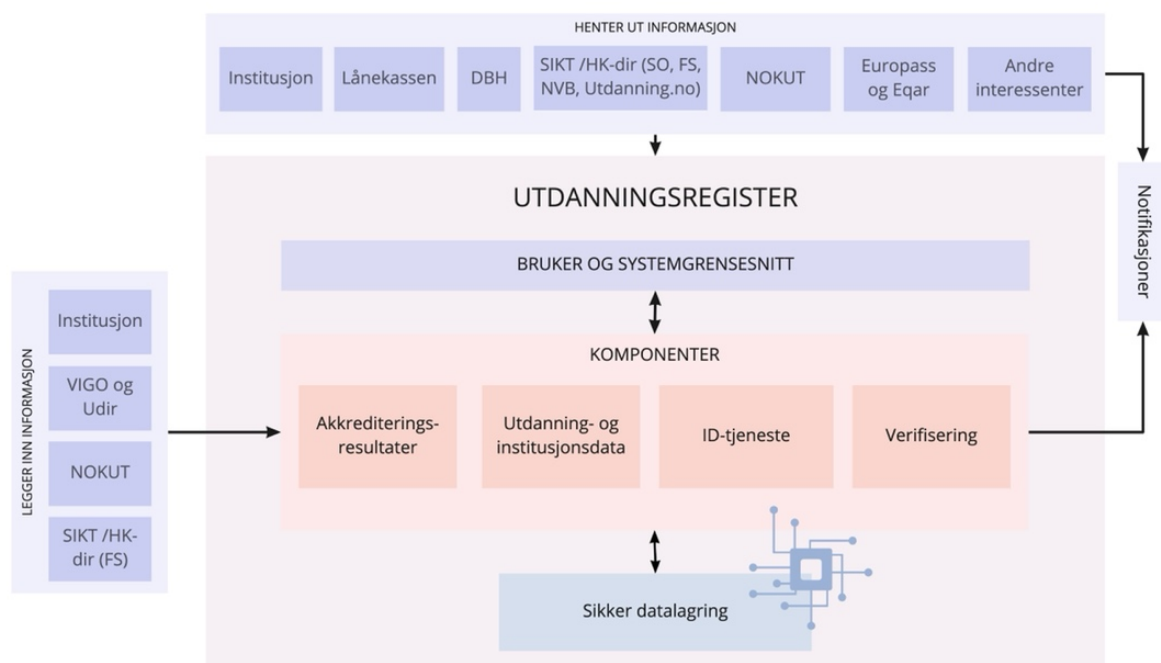
Dette tiltaket har to mål. Det ene er å opprette et system som tilbyr tjeneste for kontroll av formell akkreditering og godkjenning på nasjonalt nivå. Det andre målet er å få et autoritativt utdanningsregister som vil være en primærkilde for deling av informasjon om utdanninger. I begge tilfeller blir det et generisk system for å kunne håndtere alle typer institusjoner, universiteter, høyskoler, fagskoler, videregående opplæring og andre tilbydere av utdanning og utdanningstilbud over tid, noe som sammenfaller med behovene til den digitale kompetanseplattformen for livslang læring.

Utdanningsregisteret tilbyr en løsning for langtids- og manipulasjonssikker lagring av akkrediteringsresultater og grensesnitt for kontroll av akkreditering for å få verifisert om utdanninger som tilbys er formelt godkjent eller akkreditert. Grensesnittet kan brukes av andre tjenester som viser frem utdanningstilbud som f.eks. Utdanning.no og Lånekassen ved behandling av søknad om studiestøtte for utdanninger. Registeret tilbyr også full sporbarhet i akkrediteringshistorikken.

I registeret vil det genereres én unik kode for hver utdanning. Denne koden vil fungere som autoritativ identitet til en konkret utdanning knyttet til en konkret institusjon. Dette krever at institusjoner registrerer sine utdanninger i registeret. Andre parter, som f.eks. Lånekassen, Database for høyere utdanning (DBH), Utdanning.no, NOKUT, Samordna Opptak, etc. kan da bruke utdanningsregisteret som primærkilde i sine utdanningsoversikter.

Følgende figur viser registeret i sammenheng med ulike brukergrupper og funksjoner.

Registeret skal bygges for lang levetid og med tilstrekkelig skalerbarhet slik at det kan håndtere alle typer organisatoriske endringer både innen og mellom utdanningsinstitusjoner.

Følgende er de viktigste funksjonene i målbildet:

- Hovedkilde til utdanningsdata, inkludert identitet til utdanning.
- Omfatte alle nivåer av utdanning, og tilby både sluttbruker grensesnitt og programmerbart grensesnitt for lagring og oppslag av akkrediteringsresultater. Dette må kunne gjøres både på institusjonsnivå, program-/utdanningsnivå og emne-/kurs-nivå.
- Et intuitivt brukergrensesnitt for oppslag og forvaltning av utdanningsdata og deres akkrediteringsstatus.
- Et programmerbart grensesnitt for alle dataene slik at virksomheter og andre fagsystemer kan automatisere oppslag, henting og oppdatering av data.
- Lagring av data på en manipulasjonssikker måte og en datamodell som tåler de organisatoriske og strukturelle endringene hos utdanningstilbydere samt struktur på utdanningen.
- Kan kobles videre opp mot å levere data til internasjonale tjenester for akkreditering, som The European Quality Assurance Register for Higher Education (Eqar)⁴ og Europass Digital Credential Infrastructure (EDCI)⁵.
- Kan kobles videre opp mot og avlevere data til internasjonale tjenester for utdanningsoversikt, som EUs Qualifications Dataset Register (QDR)⁶ platform. Til QDR skal all utdanning for EQF level 3 til 8 leveres.

Det må presiseres at registeret kun vil inneholde de sentrale og grunnleggende data om utdannings- og akkrediteringsstatus som er felles for de fleste virksomheter og fagsystemer. Hvert slikt fagsystem forventes å berike dataene ytterligere basert på domenekravet.

4.2.1 Kostnad

Hos Sikt

Kostnadsestimater baserer seg på timeestimeringer tilsvarende annet utviklingsarbeid. Forventet tillegg inkluderer usikkerhetspåslag som nevnt i merknad nedenfor.

Kostnader	Mil NOK	Merknad
Basiskostnad	6,7	Utviklingskostnader, gjennomføringskostnader og uspesifiserte forventede kostnader
Forventet tillegg	4,0	Påslag med usikkerhetsavsetning i dokumentasjon, konfigurasjonsstyring, miljøhåndtering, test og designavklaringer, administrasjon og forvaltning av utviklingsaktivitet
Forventet kostnad	10,75	Styringsmål for prosjektet

⁴ <https://www.eqar.eu/>

⁵ <https://europa.eu/europass/en/europass-digital-credentials-interoperability>

⁶ <https://europa.eu/europass/en/what-qualifications-dataset-register-qdr>

Finansieringsplan	År 1 (2023)	År 2	Total sum
Gjennomføringskostander	1,13	1,12	2,25
Utviklingskostnader	5,2	3,3	8,5
Sum [mill.]	6,33	4,42	10,75

Estimatene er uten merverdiavgift.

Det er videre beregnet en årlig forvaltningskostnad på 3,75 millioner etter endt prosjekt, til forvaltning, brukerstøtte, feilretting og applikasjonsforvaltning, lisens og driftskostnader til underleverandører.

Hos institusjoner

Investeringskostnaden for å integrere med et utdanningsregister kommer i tillegg til det institusjonene har i dag (f.eks. mot DBH). Men driftskostnadene på flere integrasjoner kan etter hvert fases ut. Derfor vil det over tid bli lavere kostnader med tanke på systemdrift, feilretting og datavedlikehold.

5 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

For at et utdanningsregister skal oppnå ønsket effekt må utdanningstilbydere oppdatere registeret med nye utdanninger. Siden registeret vil være grunnlaget til studentens tilgang til lån i Lånekassen, presentasjon av studiet hos Utdanning.no og tilgang til å søke i Samordna opptak vil det trolig være i alles interesse å pålegge registrering, men det bør likevel gjennomføres en juridisk vurdering av muligheter og eventuelt manglende hjemler i dagens lovverk.

Utdanningsregisteret vil kun inneholde informasjon om utdanninger og ikke opplysninger om personer. Personvernregelverket er derfor ikke vurdert.

Siden registeret muliggjør datadeling og tilbyr nyttefunksjoner som verifisering av akkrediteringsstatus, vil spørsmål om dataminimering og tilgangskontroll oppstå. De relevante partene skal kunne spørre etter dataene de trenger, og svaret skal kun inneholde det som er relevant enten basert på parametere i spørringen eller tilgangskontrollnivået.

Registeret logger også alle historiske endringer i utdanning og relevante institusjonsdata for å gi sporbarhet. Fra et livslangt læringsperspektiv burde det trolig også lagres for alltid, men likevel kan det være behov for riktig datastyring av slike historiske data når det gjelder hvordan og hvor lenge de lagres.

6 Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

I utredningen av mulige tiltak ble 2 tiltak videreutviklet og vurdert opp mot hverandre.

6.1 Tiltak 1 Utvide dagens løsning

Tiltak 1 utvider dagens løsning med et grensesnitt for å sjekke akkrediteringsstatusen. Dette vil gi en løsning for akkreditering, men følgende utfordringer vil fortsatt være aktuelle:

- Flere identiteter for samme utdanning på tvers av flere systemer.
- Varierende informasjonsmodell og vanskelig å sikre historisk data, spesielt i de tilfellene der institusjoner blir oppløst.
- Fortsatt behov for samordningsmodell for institusjoner og NOKUT siden akkreditering kan skje separat.
- Virksomheter som trenger å verifisere akkreditering vil måtte koble seg til flere systemer for ulike utdanninger.
- Kunnskapsdepartementet har ikke noen enkel måte å kontrollere om den enkelte utdanningsinstitusjon er berettiget til å motta statsstøtte, for eksempel tidligere vedtak om tilbakebetaling for en utdanningsinstitusjon⁷.
- Oppfyller ikke digitaliseringskrav om gjenbruk av data, siden hver aktør selv ha disse dataene.

6.1.1 Kostnad og gevinst

Hos Sikt

Sikt vil få kostnader ved å hente inn akkrediteringsinformasjon til flere kilder. For eksempel å kunne lyse ut utdanninger gjennom Samordna opptak eller vise frem utdanninger på Utdanning.no så må alle kilder kontaktes. De vil være vanskeligere å del- eller helautomatisere prosesser uten en entydig utdannings-id.

Hos HK-dir

HK-dir har ansvar for flere tjenester hvor de har behov for kobling til utdanningsregisteret. De vil ha kostnader knyttet til integrasjon med Utdanning.no og database for høyere utdanning (DBH).

En distribuert tilnærming til akkrediteringslagring gjør det ikke enkelt for Utdanning.no eller DBH. Selv om flere av integrasjonene er på plass, vil kontinuerlig datahåndtering på grunn av ulike versjoner av samme data føre til økende driftskostnader og utfordre datakvaliteten. På samme måte blir det ingen integrasjoner til det internasjonale initiativer. Derfor blir det ikke mulig for å oppfylle Norges forpliktelser overfor Europass og Eqar.

⁷ <https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/kd/dokumenter/vedtak-om-tilbakekreving-av-statstilskudd-prosjektleder-ku...1181371.pdf>

Hos institusjonene

Alle institusjoner som selv akkrediterer utdanninger, må åpne opp og tilrettelegge for grensesnitt for uthenting av informasjon om utdanningene som tilbys. Dette kan være særlig problematisk for mindre institusjoner som ikke har nok ressurser til å lage slike grensesnitt. Når institusjonene skal saksbehandle søknader om innpassing av utdanning fra andre institusjoner, må de selv sjekke om den aktuelle utdanningen er akkreditert. De må fortsatt manuelt oppdatere oversikt over utdanninger flere steder, for eksempel Lånekassen og DBH. Når utdanningene ikke har en entydig kode, vil det kunne være problematisk å følge studieprogrammer over tid, det vil både gjelde kvalitetsarbeid på programnivå og statistikk. Derfor er for institusjonene bare kostnader og liten gevinst.

Hos NOKUT

NOKUT må tilrettelegge for at informasjon om akkrediterte utdanninger kan hentes ut, og dersom det er behov for nasjonal oversikt må den sammenstilles av forvaltningsorganet.

6.2 Tiltak 2 – Nytt nasjonalt utdanningsregister

Tiltak 2 bygger et nytt nasjonalt utdanningsregister som muliggjør digitalisering og legger til rette for automatisering av ulike prosesser innen utdanning.

Følgende kjennetegner tiltak 2.

- En unik ID per studietilbud vil gi flere koblingsmuligheter og gjøre det mulig å koble data som tilbys på Utdanning.no med andre data, for eksempel informasjon om finansieringsmuligheter hos Lånekassen og informasjon fra NOKUT om godkjenning. Det gjør det enklere å gjennomføre utdanningsanalyser som viser utvikling over tid.
- Standardisert informasjonsmodell gjør integrasjonen mellom systemene kostnadseffektiv. Data og grensesnittet som avdekker disse dataene, vil ha høyere grad av gjenbrukbarhet.
- Logging av endringene i utdanningsstruktur og organisasjonsstruktur hos institusjoner vil muliggjøre historiske oppslag. Dette legger i stor grad til rette for en lang levetid, da det gjør registret trygt selv om det skjer organisasjonsendringene hos institusjoner.
- Å ha en autoritativ kilde til alle utdanninger er helt nødvendig for hel-automatisering av prosesser i utdanningssystemet, f.eks. lånegodkjenning, verifikasjon av resultater, studieplanarbeid, statistikk osv. En autoritativ kilde for alle utdanninger, uavhengig av utdanningens lengde, vil også være vesentlig for at Lånekassen skal kunne lykkes med å tilby studiestøtte til kortvarige utdanninger uten mye manuell saksbehandling.
- Å ha en autoritativ kilde til akkreditering og godkjenning av institusjoner og utdanninger er helt nødvendig for å heldigitalisere verifikasjon av vitnemål og andre kompetansebevis.
- For offentlige forvaltningsorganer kan prosesser knyttet til forvaltningsoppgaver effektiviseres gjennom raskere tilgang på nødvendige data. Eksempler på dette er effektivisering av Lånekassens manuelle informasjonsinnhenting gjennom utdanningsregisteret, effektivisering av Utdanning.no sitt arbeid med å fremskaffe informasjon om utdanningstilbudene og NOKUTs arbeid med tilsyn og oppfølging av norske utdanninger.

- Et utdanningsregister vil forenkle leveranse av informasjon til internasjonale tjenester og registre som Norge har forpliktelser overfor.
- Universiteter og høyskoler vil kun rapportere studier til utdanningsregisteret i en selvbetjent måte og vil slippe å rapportere utdanninger blant annet til DBH og Lånekassen.

Tiltak 2 vil gi grunnlag for videre digitalisering i utdanningssektoren, både nasjonalt og internasjonalt. Moderne programmerbare grensesnitt som er både forespørselsbasert og notifikasjonsbasert vil muliggjøre bedre integrasjon og dermed gjøre automatiseringen enklere.

6.2.1 Kostnad og gevinst

Hos Sikt

Det blir utviklingskostnader, estimert til 10,7 millioner NOK, og driftskostnader, estimert til 3,7 millioner NOK årlig, for å utvikle og vedlikeholde utdanningsregisteret. Driften omfatter også koordinering med institusjoner, NOKUT og andre interessenter.

Selv om det er både utvikling- og driftskostnader ved et utdanningsregister, vil mange av systemene til Sikt og ha stor gevinst. Datakvalitet i Nasjonal vitnemålsdatabase (NVB), Felles Studentsystem (FS) og opptak vil øke betydelig. Mens utdanningsregister først og fremst handler om utdanningsdata vil det også inkludere institusjoner som tilbyr disse utdanningene. Derfor kan systemene bruke utdanningsregister til å synkronisere og slå opp både institusjons- og utdanningsdata. De manuelle prosessene med å legge til data og oppdatere data i hvert av disse systemene kan automatiseres. Arbeidstimer som spares da kan brukes andre steder der det blir mer kosteffektivt.

En kommende ny løsning vil også dra nytte av et utdanningsregister er KUDAF. Dette er et prosjekt med finansiering fra Kunnskapsdepartementet. Løsningen skal sørge for bedre oversikt over hvilke data kunnskapssektoren sitter på. Gjennom etableringen av en felles infrastruktur og metadatakatalog vil det bli enklere å se det totale bildet og utveksle data trygt og enkelt. Dette vil være sentrale masterdata som vil gjøre det enklere for analyser, styring, forskning og statistikkutarbeidelse.

Hos HK-dir

HK-dir har ansvar for flere tjenester hvor de har behov for kobling til utdanningsregisteret. De vil ha kostnader knyttet til integrasjon med Utdanning.no og database for høyere utdanning (DBH).

Men det er mye gevinst også. Utdanning.no har indikert behov for unik identifikator for alle utdanninger, inklusive voksenopplæring og UH/fagskole. De har også behov for å kunne vite om NOKUT-godkjenning. Både Utdanning.no og DHB vil ha mye nytte av en sentralt styrt data på utdannings- og akkrediteringsoversikten. For å oppfylle Norges forpliktelser overfor Europass og Eqar vil det bli stor fordel med et sentralt register.

Samtidig vil HK-dir få fremtidige gevinster og forenklet forvaltning ved et slikt register og bedre datakvalitet.

Hos institusjonene

Det er en kostnadseffektiv løsning for institusjoner av alle størrelser. Med både brukergrensesnitt og systemgrensesnitt (f.eks. APIer) kan de enten rapportere oppdateringene manuelt eller automatisere dem.

Innføring av et utdanningsregister vil kreve at institusjonene rapporterer og oppdaterer sine utdanninger i registeret. Det kan være behov for å indikere at utdanningen er arrangert. Dette vil føre til noe endring i prosesser ved institusjoner og vil kunne medføre noe økning av kostnader. Imidlertid er dette aktiviteter som allerede utføres mot flere aktører parallelt, f.eks. til DBH, Lånekassen, Utdanning.no og andre aktuelle virksomheter. Sett fra dagens situasjon vil det forenkle prosessen ettersom de nå kun trenger å integrere med utdanningsregisteret og ikke separat til ulike parter. Over tid gir det lavere kostnader i systemdrift og datavedlikehold.

Hos NOKUT og selvakkrediterende institusjoner

NOKUT og institusjoner som akkrediterer selv vil få et register de kan stole på for lagring av akkreditering og godkjenning. Registeret vil gi en manipulasjonssikker mekanisme for lagring, og et programmerbart grensesnitt som kan brukes for lagring og oppslag. Kostnaden for dem vil være å koble deres interne prosess med registeret.

Hos Lånekassen og andre konsumenter

Lånekassen har behov for å identifisere utdanninger ut fra deres kvaliteter, for eksempel om det er kort eller lang utdanning. De har systemer som inneholder en kopi av institusjons- og utdanningsdata. Et nasjonalt register som fungerer som et hovedsystem for vedlikehold av disse dataene vil muliggjøre effektiv datasynkronisering. Dette vil øke datakvaliteten og gjøre prosessen effektiv.

Dette gjelder også for andre virksomheter som krever disse dataene. En enkelt kilde til sannhet er svært viktig for alle beslutninger, innsikter og analyser. Mens forskjellige systemer i forskjellige organisasjoner kan ha sin egen lokale kopi, vil det være en stor fordel når de kan stole på et enkelt hovedsystem for dataoppslag, datasynkronisering og datavalidering. Det er her utdanningsregisteret vil levere størst verdi.

Hos Udir

Udir har rapportering til EU-registre som vil forenkles. De vil for grunn- og videregående utdanning få samme nytte som UH-institusjoner med verifikasjon av vitnemål/kompetansebevis.

7 Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?

7.1 Dagens tilstand

Det eksisterer i dag ingen digital tjeneste som verifiserer om en utdanningsinstitusjon eller utdanning har en formell godkjenning. Over tid vil dette også skape problemer for deling av data, da den dokumentasjonen som utstedes digitalt i dag vil måtte gjelde i mange tiår fremover. Å kontrollere akkreditering digitalt er helt nødvendig for å hel- automatisere verifikasjon av vitnemål og andre kompetansebevis.

Det finnes heller ingen sentral identitet og autoritativt register for utdanninger i Norge. Universiteter og høyskoler har i 2021 over 6300⁸ studieprogrammer, mens fagskolene har over 1450⁹. Det skaper problemer for datautveksling av utdanningsinformasjon. For eksempel kan den samme utdanningen som tilbys, opptre med forskjellige identiteter.

Det finnes i dag ingen komplett oversikt for innbyggerne over det formelle utdanningstilbudet i Norge. Distribuert forvaltning av data fører til flere versjoner av samme data som resulterer i dårlig datakvalitet og ineffektive prosesser. Informasjonen er ikke standardisert og ved endringer, f.eks. endring av navn på studier og andre oppdateringer, kan det være vanskelig å følge historikken til studiet. Det er tidkrevende, og i stor grad manuell øvelse, å hente ut data fra de ulike utdanningstilbyderne.

7.2 Anbefaling

Den mest gunstige og langsiktige løsningen er å bygge et nytt nasjonalt utdanningsregister som gir en samlet oversikt over både aktive og historiske utdanningstilbud som tilbys av ulike institusjoner, og den formelle status for utdanningstilbudene i form av akkreditering.

Å ha en autoritativ kilde til alle utdanninger er helt nødvendig for hel-automatisering av prosesser i utdanningssystemet, f.eks. lånegodkjenning, verifikasjon av resultater, studieplanarbeid, statistikk osv. En autoritativ kilde til alle utdanninger, uavhengig av utdanningens lengde, vil også være vesentlig for at Lånekassen skal kunne lykkes med å tilby studiestøtte til kortvarige utdanninger uten mye manuell saksbehandling.

En Unik ID per studietilbud vil gi flere koblingsmuligheter og gjøre det mulig å koble data som tilbys hos Utdanning.no med andre data, for eksempel informasjon om finansieringsmuligheter hos Lånekassen og informasjon fra NOKUT om godkjenning. Det blir enklere å gjennomføre utdanningsanalyser med utvikling over tid.

Det finnes i dag ingen komplett oversikt for innbyggerne over det formelle utdanningstilbudet i Norge. Distribuert forvaltning av data fører til flere versjoner av samme data som resulterer i dårlig datakvalitet og ineffektive prosesser. Informasjonen er ikke standardisert og ved endringer, f.eks. endring av navn på studier og andre oppdateringer, kan det være vanskelig å følge historikken til

⁸ <https://dbh.hkdir.no/tall-og-statistikk/statistikk-meny/studenter/statistikk-side/1.1>

⁹ <https://dbh.nsd.uib.no/fagskole/statistikk/rapport.action?visningId=45>

studiet. Det er en tidkrevende og i stor grad manuell øvelse å hente ut data fra de ulike utdanningstilbyderne.

For offentlige forvaltningsorganer kan prosesser knyttet til forvaltningsoppgaver effektiviseres og kvalitetssikres gjennom raskere tilgang på nødvendige data og tilgang på nye, digitale data. Eksempler på dette er effektivisering av Lånekassens manuelle informasjonsinnhenting gjennom utdanningsregisteret, kvalitetssikring av rapporterte studieprogrammer i DBH, effektivisering av Utdanning.no sitt arbeid med å fremskaffe informasjon om utdanningstilbudene og NOKUTs arbeid med tilsyn og oppfølging av norske utdanninger.

Et register over institusjoner og utdanning vil også være en stor fordel for flere andre systemer. NVB, som skal tilby kompetanse- og vitnemålsdata fra videregående skoler, vil trenge informasjon om skolene og ulike fagtilbud. Dette vil tjenesten kunne hente direkte fra Utdanningsregisteret. Tilsvarende har Samordna opptak behov for informasjon om institusjoner og utdanningstilbud.

Det foreslåtte utdanningsregisteret vil også være grunnlag for rapportering til europeiske registre som Norge har forpliktelser overfor. For søkere og studenter vil det være viktig å enkelt kunne finne ut utdanningen de ønsker å søke til eller de allerede går på, er akkreditert. Det har betydning både for studiestøtte og utdanningens anseelse.

Et utdanningsregister vil bidra til å forenkle arbeid med analyse og statistikk ved at alle utdanninger har en unik id. Det vil forenkle arbeid når en skal koble sammen data fra ulike kilder for å få frem ønskede kunnskapsgrunnlag.

8 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

I utdanningsregisteret vil det være mange involverte aktører, så en av de viktigste forutsetningene er et godt og konstruktivt samarbeid på tvers av tilbydere og konsumenter.

Det vil være mange aktører som vil kunne ha nytte av registeret, derfor vil åpen og enkel tilgang til data i registeret/tjenester være essensielt for å lykkes. Utdanningsregisteret må også være tilpasset alle utdanningsnivåer og alle størrelser på institusjoner. Fra store aktører som har mulighet til sømløs integrasjon mot egne systemer, til de små som må utføre alt manuelt. Det medfører at en må ta hensyn til de ulike behovene i alle nivå av utdanningsstrukturen helt fra arbeidet med datamodell og grunnstrukturen i løsningen.

En forutsetning for at et slikt register skal fungere hensiktsmessig er at forvaltning, drift og vedlikehold ligger hos Sikt. Det vil være de som akkrediterer, NOKUT og institusjonene, som har ansvar å vedlikeholde data om akkrediteringsstatus. Institusjonen har alltid ansvar for forvaltning av utdanningsdata. Uten dette bidraget vil registeret ikke bli komplett. Samtidig må registrene være tilgjengelige for andre organisasjoner som har behov for det.